

Občinsko glasilo *Pleternice*

Str. 8

Naši gasilci so se ponovno izkazali –
na pomoč v Savinjsko dolino

Str. 6

Uničujoče poplave tudi
v naši občini

Str. 5

Pripravljalna dela za pontonski
most čez Kamniško Bistrico

Str. 32

Lepo vabljeni na dobrodelni
dogodek za Karolino

Koledar dogodkov

- 25. 8.** **Elvis in person, koncert**
19.00 KmetSKI dom, Beričevo
-
- 26. 8.** **Gasilska veselica v Dolu**
19.00 Zabaval vas bo ansambel Mladi gamsi.
Igrišče Osnovne šole Janka Modra
-
- 31. 8.** **Poletni glasbeni paviljoni 2023**
20.00 **Bojan Cvetrežnik & Barja Drnovšek (Terrafolk duo)**
Prost vstop
Erbergovi paviljoni, Dol
-
- 31. 8.** **Poletni glasbeni paviljoni 2023**
20.00 **Aleš Pintar, 5 poletnih glasbenih paviljonov**
Fotografska razstava
Na ogled bo do 29. 9. 2023,
Prost vstop
Erbergovi paviljoni, Dol
-
- 10. 9.** **Ana Šimenc in Popotniki**
19.00 KmetSKI dom, Beričevo
-
- 15. 9.** **Dobrodelni dogodek na Levčevi domačiji za Karolino**
16.00 do 21.00 Več na strani 32.
Levčeva domačija, Dol 18
-
- 15. 9.** **Poletni glasbeni paviljoni 2023**
20.00 **Praprotno seme**
Nastopajo: Ana Julija Mlejnik Železnik, Luka Mlejnik Železnik, Janez Jocif
Prost vstop
Erbergovi paviljoni, Dol
-
- 23. 9.** **Tradicionalni jesenski sejem**
Od 13. ure dalje **Pozdrav jeseni 2023 v deželi Jurija Vege**
Od 13. ure dalje
Več na strani 32.
Za Osnovno šolo Janka Modra
-
- 28. 9.** **Poletni glasbeni paviljoni 2023 Aritmija Feat**
19.00 Nastopajo: Tilen Stepišnik, Šemsudin Dino Džopa, Sabiha Khan, Vinayak Netke
Erbergovi paviljoni, Dol
-
- 29. 9.** **Noč ima svojo moč 2023 – Noč raziskovalk in raziskovalcev**
Od 17. ure naprej Dogodek ob evropski noči raziskovalcev,
predstavitve poklica znanstvenika
Več na strani 17.
Reaktorski center, Brinje 40

DRUŠTVO
Viljem Julijan

pomagajmo
REŠITI
ŽIVLJENJE
Karolini

sms
KAROLINA5 ali
KAROLINA10
na 1919

zberimo
2.000.000 €

TRR Društva Viljem Julijan: SI56 0400 0027 7357 570
sklic SI00 111888, namen »Za Karolino«

Pletenice
občinsko glasilo občine
Dol pri Ljubljani

AVGUST 2023
Številka 8/2023

Pletenice so informativno glasilo
Občine Dol pri Ljubljani. Izhaja
enkrat mesečno in ga brezplačno
prejme vsako gospodinjstvo v
občini.

Naslednja številka 11. septembra
2023. Prispevke za objavo pošljite
na elektronski naslov pletenice@
dol.si. Zadnji rok za oddajo
prispevkov je 28. avgust 2023.

Izdajatelj
Občina Dol pri Ljubljani
(01) 530 32 40
obcina@dol.si
www.dol.si

Zanj
župan Zeljko Savič

Naslov uredništva
Glasilo Pletenice,
Dol 1, 1262 Dol pri Ljubljani

E-naslov
pletenice@dol.si

Odgovorna urednica
Nina Keder

Grafična priprava
Urban Bat

Lektoriranje
Saša Erjavec Kobe

Uredniški odbor
Aleksandra Resman
Borut Zajc

Uredništvo si pridržuje pravico
do redakcijskega urejanja in
krašanja besedil, ki so predolga
ali vsebujejo neprimerno in
žaljivo vsebino. Pisma bralcev,
ki so dolga nad 1500 znakov (s
presledki vred), zaradi omejenega
prostora ne bodo objavljena.
Navodila za oddajo prispevkov in
pisem bralcev ter cenik oglašnega
prostora najdete na spletni strani
www.dol.si.

Tisk
Tiskarna Januš, d. o. o.

Naklada
2.500 izvodov

Spoštovane občanke in občani,

avgust je mesec, ko nam je vsem zelo vroče in dnevi potekajo mirno in običajno v družinskem krogu nekje v planinah, rekah ali ob morju, vendar je bil letošnji povsem drugačen. Visoke temperature ob morju in hladen zrak, ki se je zadrževal severno od Alp, so nam prinesli še neznana vremenska stanja in veliko negotovosti in strahu.

Prva opozorila, da se nam bližajo drugačna vremenska dogajanja, smo doživeli že konec julija, ko so naši gasilci posredovali na različnih krajih občine najmanj desetkrat, predvsem zaradi podrtih dreves in nekaj odkritih streh. Najhuje je bilo 25. julija, ko je na terenu posredovalo 47 gasilcev z 11 vozili. Kmalu za tem so sledile še bistveno težje razmere v jutranjih urah 4. avgusta, ko so zaradi posledic dolgotrajnega in obilnega deževja prestopile bregove reke Sava, Kamniška Bistrica in Ljubljana.

V zelo težkih razmerah so naši gasilci v okviru treh večjih intervencij, v Senožetih, Dolskem in Lazah, pomagali reševati premoženje v 25 delno poplavljenih objektih, redno so čistili naplavine na dveh mostovih v Lazah in Beričevem, dostavljali protipoplavne vreče in reševali v vodi ujeta vozila. V treh dneh je iz šestih domačih gasilskih društev sodelovalo dnevno tudi do 80 gasilcev z 12 gasilskimi vozili. Pri tem so jim nesebično pomagali posamezni krajanji s svojo mehanizacijo. Posebej bi se zahvalil podjetju GET - Žigi Koprivnikarju, ki je s specialnim nakladalnim pajkom ves čas, podnevi in ponoči, odstranjeval zagozdena drevesa in drug material na mostovih, in Tomažu Kralju, ki je pomagal pri ponovni vzpostavitvi telekomunikacijskega omrežja. Žal vsi ti naporji niso mogli preprečiti porušitve mostu na Zasavski cesti. Mehanizacija, ki nam je bila takrat na voljo, ni omogočala dostopnosti in hitrega čiščenja stebrov mostu čez Kamniško Bistrico, zaradi česar se je most v celoti porušil. Kljub temu pa lahko mirno ugotovimo, da smo to pot v naši občini imeli več sreče kot nekateri drugi kraji.

Prav je, da se že zdaj zahvalimo vsem članom štaba občinske civilne zaščite

in vodjem intervencije na terenu, ki so nujno potrebne ukrepe odredili strokovno, hitro, odgovorno in primerno ocenili ogroženosti na terenu. Trenutno se stanje na poplavljenih delih naše občine normalizira. Zahvaljujem se tudi vsem prostovoljcem, ki so pomagali pri odklanjanju posledic poplave in plazov tako doma kot tudi v organiziranih skupinah drugje po Sloveniji. Omeniti je treba, da je naslednji dan po prenehanju padavin iz naše občine na pomoč v druge kraje odšlo 28 gasilcev iz petih gasilskih društev, en kombi športnikov ter več skupin in posameznikov, ki so pomagali svojim soročnikom in znancem. V imenu vseh občanov se jim zahvaljujem za njihovo srčnost in nesebično pomoč.

Ko omenjamo normalizacijo stanja, je treba z veliko potrpežljivosti omeniti trenutno stanje v prometu, ki je zelo zahtevno in nevarno, vendar imamo kljub temu srečo, da promet proti Ljubljani še vedno poteka v treh prilagojenih smereh skozi naselja v smeri Zaloga, Šentjakoba in Domžal. Srčno upam, da se naša prizadevanja za ponovno vzpostavitev varnega prometa skozi naša naselja in na Zasavski cesti tudi uresničijo. Trenutno zelo intenzivno potekajo gradbena dela za postavitve pontonskega mostu v višini nasipa Zasavske ceste, razdalja na mostu pa bo približno 42 metrov. Kot kaže, bo promet stekel že konec avgusta v obeh smereh. Do konca meseca bo asfaltirana tudi lokalna cesta skozi Videm, tako da bo promet ob prometnih konicah varnejši.

Zakaj nam je prometna varnost na začetku septembra še posebej pomembna? Ker se ponovno v šole vračajo učenci in ker se bo v tem času promet bistveno povečal. S ponosom lahko ugotovimo, da smo za šolarje v Dolskem in na Vidmu zgradili več kot

2,5 kilometra pločnikov, v Beričevem približno 240 metrov pločnika do šolskega postajališča, v Brinju novo postajališče za šolski avtobus in s tem bistveno povečali varnost otrok na poti v šolo. Šolsko leto se bo tudi za učence in učitelje začelo drugače. S koncem junija je zaradi odhoda na drugo delovno mesto sporazumno odpoved podal dolgoletni ravnatelj Gregor Pečan. Vodenje zavoda bo do imenovanja novega ravnatelja začasno prevzela pomočnica ravnatelja Miša Stržinar. Upam, da bo delo v novem šolskem letu potekalo brez dodatnih zapletov in bomo prihodnje leto 170-letnico šolstva v naši občini praznovali z novim imenovanjem ravnateljem ali ravnateljico vsaj tako uspešno kot do zdaj ali še uspešnejše. Nekdanjemu ravnatelju Gregorju Pečanu pa se v imenu vseh učencev in občanov zahvaljujemo za njegov trud in mu želimo uspešno delo v novem delovnem okolju. Ob koncu nagovora pa je prav, da omenimo tudi 19. avgust, ko se obeležuje mednarodni dan humanitarnih dejavnosti. Ta dan opozarja na to, da se pomaga ranljivim ljudem doma in po svetu. Letos smo že večkrat pokazali, da skupaj zmoremo več. Hvala vam za vsa vsa dejanja in prispevke. Svoj poklon prostovoljcem in humanitarne delu lahko namenimo že kmalu, in sicer z množičnim obiskom tradicionalne gasilske veselice v Dolu, ki bo zadnjo soboto v avgustu, in na dobrodelni prireditvi za našo Karolino, ki bo 15. septembra na Levčevi domačiji.

• Vaš župan Željko Savič

Avtobusna postaja v Brinju

Julija je bila zgrajena avtobusna postaja v Brinju. Locirana je v centru vasi, kar večini otrok omogoča krajšo pot po prometno zelo obremenjeni lokalni cesti. Na občini si bomo prizadevali, da v nadaljevanju odkupimo tudi zemljišča za gradnjo pločnika, ki je v tem delu občine zelo potreben. • Občinska uprava

Foto: Nina Keder, občinska uprava

Gradnja pločnika v Beričevem končana

Gradnja pločnika in preostale komunalne infrastrukture, ki se je začela konec aprila, je bila v preteklem mesecu končana. Za dodatno varnost prometa je bila v neposredni bližini avtobusnega postajališča izvedena še cestna grbina. Celotna vrednost naložbe je znašala 450.000 evrov z DDV, od tega je občina pokrila 160.000 evrov, preostali strošek pa je prevzelo javno podjetje Vokasnaga. • Občinska uprava

Zidana skalna zložba Križevska vas

V Križevski vasi pod cerkvijo se je pokazala potreba po dozidavi in zaključku obstoječe zidane skalne zložbe, ki smo jo dokončali julija 2023. Ob neurjih in veliki vlagi se je pred pozidavo v hribu pokazala nestabilnost zemljine, ki je obstoječa zidana skalna zložba ni zajemala. S tem je bilo dokončno urejeno odvodnjavanje za zidano skalno zložbo in stabilnost zemljine za njo. • Občinska uprava

Pripravljalna dela za pontonski most že potekajo

Izvajalci del so županu zatrdili, da bo lahko most stal že pred začetkom novega šolskega leta.

Avgustovske poplave niso zaobšle niti naše občine. Zagotovo najhujša izguba je bilo podrtje mostu čez Kamniško Bistrico na regionalni cesti Ljubljana–Litija pri Beričevem. Most je bil zgrajen leta 1960, po 30 letih v poplavah poškodovan, nato pa obnovljen. Zdaj bo treba zgraditi novi most, še pred tem pa bo ob podrtem mostu na strani proti Ihanu postavljen pontonski most. Dobra novica je, da že potekajo pripravljala dela za pontonski most v dolžini 42 metrov. Promet po njem bo potekal v obe smeri, in to brez omejitev za tovorna vozila. Promet čezenj bo predvidoma vzpostavljen še pred začetkom novega šolskega leta.

• Nina Keder

Skica pontonskega mostu

Podrti most čez Kamniško Bistrico

Na levi strani ceste, v smeri proti Litiji, so že počistili bregove, utrdili traso in jo nasuli, saj bo most stal na podobni višini kot prejšnji.

Gradnja kanalizacije in pločnika Videm

Julija je izvajalec del, podjetje Hidrotehnik, nadaljeval sanacijo in menjavo neustreznega vgrajenega materiala ustroja ceste na območju od JUB-ove industrijske prodajalne do naslova Dol 4. Na celotni trasi je bilo izvedeno asfaltiranje z grobim asfaltom hkrati pa tudi izvedena montaža javne razsvetljave. V skladu z dogovorom med naročnikom in izvajalcem je predviden rok za dokončanje vseh del 1. september 2023. Do navedenega datuma je še nekaj ključnih opravil, ki jih je treba izvesti, kot so vgradnja finega sloja asfalta, barvanje talnih označb, postavitve prometnih znakov ter preostala zaključna dela.

• Občinska uprava

Narava je pokazala svojo moč

Julij in avgust sta meseca, ko šolarji odložijo svoje torbe, večina ljudi se v tem obdobju odpravi na poletne počitnice ali na obisk katere od lokalnih gasilskih veseljc. Toplo vreme kar vabi v naravo, na druženje s prijatelji in lahko bi rekli, da ljudje vsaj malo pozabimo na skrbi. Toda letošnje poletje ni enako prejšnjim. Namesto brezskrbnega izleta je bil naš pogled pogosto obrnjen v nebo, v spremljanje vremenske napovedi in radarskih slik.

Drugo polovico julija so nad Slovenijo zavladaile nevihte z močnim vetrom in točo, ki je poškodovala vozila, kmetijske pridelke, podirala drevesa in odkrivala strehe. Čeprav so glavne frontne linije na srečo šle mimo naših krajev, gasilci, združeni v GZ Dol Dolsko, nismo ostali brez dela. V tednu med 18. in 25. julijem smo na območju občine Dol pri Ljubljani opravili 10 intervencij, ki so jih opravili gasilci PGD Dolsko, PGD Klopce, PGD Laze in PGD Senožeti. Med intervencijo smo v prvi vrsti odstranjevali podrtá drevesa zaradi močnega vetra in posledično zagotavljanja pretočnosti prometa tako na lokalnih kot regionalnih cestah. V enem primeru

pa je šlo za zasilno prekrivanje strehe, kjer je močan veter razkril hišo.

18. 7. 2023 je bilo na terenu 16 gasilcev s štírimi vozili.

19. 7. 2023 je bilo na terenu 20 gasilcev s petimi vozili.

25. 7. 2023 je bilo na terenu 47 gasilcev z 11 vozili.

Na začetku avgusta se je veter umiril, noč 4. avgusta pa je prinesla obilne padavine, ki so najbolj prizadele sever in severovzhod Slovenije. Močno so narasle tudi reke, ki tečejo skozi občino Dol pri Ljubljani, poplavni val in visok vodostaj na Savi in Kamniški Bistrici pa sta povzročila obilo nevéšečnosti tudi v naših krajih. Na ob-

močju občine Dol pri Ljubljani je bilo med poplavami od 4. do 6. avgusta zaradi visoke vode ogroženih ali zalitih 25 objektov, ki ležijo v bližini vodotokov, predvsem na območju reke Save in Kamniške Bistrice ter posameznih manjših vodotokih, ki se zlivajo vanju.

Poleg škode na zasebnih objektih je ogromna škoda nastala tudi na javni infrastrukturi, saj se je porušil most na regionalni cesti 108 Ljubljana-Litija, močno pa so bili obremenjeni tudi mostovi na lokalnih cestah, saj je bila količina vode zelo velika. Zaradi poškodb na vodih je bila začasno motena oskrba s pitno vodo, elektriko in telekomunikacijskim omrežjem, zadeve pa so vsaj začasno opravile pristojne službe. Sklican je bil štab Civilne zaščite Občine Dol pri Ljubljani. Za zaščito domov je bilo razdeljenih 350 vreč s peskom, po umiku vode pa so bile s cest odstranjene naplavine, ki so jih odstranili vzdrževalci lokalnih cest.

Pri pomoči občanom, preventivnih pregledih vodostaja, polnjenju vreč, čiščenju naplavin na mostove, črpanju vode, odstranjevanju podrtih dreves, reševanju vozil, ujetih v visoki vodi, zaščiti nevarnih območij in pomoči pri odstranjevanju posledic poplav je delovalo šest prostovoljnih gasilskih društev Gasilske zveze Dol Dolsko, in sicer PGD Beričevo Brinje, PGD Dol pri Ljubljani, PGD Dolsko, PGD Laze, PGD Senožeti in PGD Vinje.

4. 8. 2023 je bilo na terenu 79 gasilcev z 12 vozili.

5. 8. 2023 je bilo na terenu 54 gasilcev z 10 vozili.

6. 8. 2023 je bilo na terenu 50 gasilcev z 11 vozili.

Na tem mestu zahvala vsem posameznikom in podjetjem, ki ste s svojim delom, tehniko, pomočjo sosedu, obrokom, kavico gasilec ali zgolj s prijazno besedo temačne dni naredi-

li varnejše in prispevali k temu, da so posledice vodne ujme manjše ali pa vsaj bolj optimistične.

• Luka Škarja, CZ Dol pri Ljubljani in GZ Dol Dolsko

Intervencija UJMA 2023, pomoč v Zgornji

Slovenijo je prve avgustovske dni zajelo deževje, ki je z močnimi nalivi v noči s 3. na 4. avgust povzročilo katastrofalne poplave, plazenje tal in druge posledice hudournega delovanja visokih vod na širšem območju Republike Slovenije. Zato je bil 4. avgusta izdan Sklep o aktiviranju Državnega načrta zaščite in reševanja ob poplavah.

Ob dogodkih večjih razsežnosti, ki presegajo zmogljivosti resursov lokalnega okolja, pridejo na pomoč reševalne enote in druge pristojne službe iz drugih delov države. Tako smo se v četrtek, 10. avgusta, gasilci GZ Dol Dolsko v sklopu Gasilske zveze regije Ljubljana odpravili na pomoč v Zgornjo Savinjsko dolino.

Po formiranju vseh gasilskih enot regije se je konvoj 70 gasilskih avtomobilov in 342 gasilcev odpravil na pot proti pomoči potrebnim krajem. Po krajši koordinaciji so bile razdeljene naloge, navodila in določeno območje delovanja. Gasilci naše gasilske zveze smo se odpravili na območje občine Nazarje, kjer smo prali objekte in površine, črpali vodo in blato ter zagotavljali tehnično pomoč pri raz-

ličnih aktivnostih v sklopu sanacije.

Gasilska zveza Dol Dolsko je na pomoč poslala 28 gasilk in gasilcev s petimi gasilskimi vozili, in sicer PGD Beričevo-Brinje s sedmimi gasilci in vozilom GVV 1, PGD Dol pri Ljubljani s sedmimi

Savinjski dolini

gasilci in vozilom GVM, PGD Dolsko s štirimi gasilci ter vozilom GVC 2 ter PGD Senožeti z GVGP 1 in GVC 1 ter desetimi gasilci.

Šokiral nas je pogled na razsežnost poplav in posledice, ki so jo te pustile. Ljudje si med seboj pomagajo, domačini rešujejo, kar se rešiti da. Zalilo jim je domove, gasilski dom, kulturni dom, glasbeno šolo. Podjetja, ki zagotavljajo delovna mesta, so imela od pol metra do dveh metrov vode v svojih prostorih. Avtomobili so uničeni, hiše poškodovane, predvsem pa je povsod blato in kupi kamnja ter opustošenje, ki ga je za seboj pustila reka Savinja.

Poleg nas so bili na tem območju tudi prostovoljci, službe civilne zaščite, člani RK Slovenije, podjetniki z gradbeno mehanizacijo ter pripadniki hrvaške vojske, predel doline pa je preletaval helikopter. Solidarnost in sodelovanje sta tako še enkrat dokazala, da ne poznata meja.

• Peter Frantar,
Gasilska zveza Dol Dolsko

O železniški postaji Laze, trgovini in pločniku

V nadaljevanju preberite odgovore na najbolj pereča vprašanja preteklih tednov. Če se tudi vam porodi kakšno vprašanje, povezano z našo občino, ne odlašajte, pošljite nam ga na elektronski naslov pletenice@dol.si ali po pošti: Pletenice, Dol 1, 1262 Dol pri Ljubljani.

1. VPRAŠANJE

Zanima nas, kaj točno se načrtuje pri izgradnji podhoda na železniški postaji v Lazah. Kaj bo narejenega, do kdaj in kako bo to nadgradilo predhodno stanje?

O: Za ureditev železniške postaje Laze je bil izvajalec uveden v delo februarja 2023. V okviru pripravljanih del je bila izdelana oz. pridobljena vsa potrebna dokumentacija za začetek del v juniju. Na terenu je bilo urejeno gradbišče, predstavljene in zaščitene so bile signalnovarnostne in telekomunikacijskih (SVTK) kabelske kanalizacije. Prav tako so v teku pripravljana dela za gradnjo novega podhoda z dvigali, ki bo po izgradnji potnikom omogočil varnejši in lažji dostop na peronsko infrastrukturo. Ureditev železniške postaje Laze bo zajemala tudi ureditev tirne infrastrukture ter gradnjo novega otočnega perona z nadstrešnico in opremo za potnike. Prav tako je predvidena ureditev signalnovarnostnih in telekomunikacijskih (SVTK) naprav ter vozne mreže. V

sklopu projekta bo urejeno tudi parkirišče z dostopnimi potmi ter nova kolesarnica. Zaključek vseh del je predviden do konca leta 2023.

Pogodbena vrednost projekta znaša 5,36 milijona evrov z DDV. Prav tako so zagotovljena evropska sredstva iz Instrumenta za povezovanje Evrope (IPE) v višini 2,32 milijona evrov.

Ministrstvo za infrastrukturo, Direkcija Republike Slovenije za infrastrukturo

2. VPRAŠANJE

V tej občini živim že nekaj mesecev in okolica mi je všeč. Ob prazniku državnosti pa sem pogrešal več izobešenih slovenskih zastav. Zanima me, ali kaj razmišljate o tem, da bi zastave ob večjih državnih praznikih izobesili še kje drugje, razen na občinski stavbi? Da bi jih namestili morda tudi na več drogov po občini?

O: Ob državnih praznikih na vseh javnih ustanovah v občini visijo slovenske zastave. S to prakso bomo nadaljevali tudi v prihodnje. Z dodatnim izobešanjem slovenskih zastav

po ostalih drogovih v naseljih naše občine pa trenutno ne razmišljamo.

Občinska uprava

3. VPRAŠANJE

Če se ne motimo, je bil najprej predviden pločnik v Beričevem od cerkve do Kmetskega doma. Bo do tega podaljšanja pločnika še prišlo v nadaljevanju, v prihodnosti, kdaj in v kolikšnem obsegu?

O: Najprej je bila investicija predvidena vse do Kmetskega doma v Beričevem, vendar se je pozneje izkazalo, da je investicija finančno preobsežna, da bi bila ta izvedena zgolj v eni fazi. Poleg tega nam v delu, kjer pločnik še ni izveden (zdaj 2. faza), ni uspelo pridobiti vseh zemljišč, tako da je bila odločitev o izvedbi samo 1. faze logična. Nadaljevanje gradnje pločnika in preostale infrastrukture je torej v prvi vrsti odvisno od uspešnosti pridobitve zemljišč ter nato zagotovitve finančnih sredstev v proračunu občine.

Občinska uprava

Novo šolsko leto 2023/24

Ko večkrat čez dan naključno pogledam skozi okno v pisarni na cesti, pogosto vidim sprehajalce ali obiskovalce pokopališča in opazim, da se prenekateri ustavi ob spomeniku, postavljenem v spomin na 150. letnico začetka rednega šolskega pouka v Dolu.

Prosvetljena vladarica Marija Terezija je že leta 1770 izdala odlok o ustanovitvi ljudskih šol. Ker svojega učiteljskega kadra ni imela, se je obrnila na Cerkev. Leta 1854, torej 15 let prej, preden je državna oblast leta 1869 izdala zakon o obvezni ljudski šoli, je takratni prosvetljeni župnik Janez Brečelnik dal zgraditi novo šolsko poslopje s stanovanjem za učitelja, ki je bil tudi organist v župnijski cerkvi. Ta hiša je služila pouku do leta 1892, ko je Občina Dol kupila severni del graščine za šolo. Tu je bila do medvojnega uničenja dolskega dvorca. Po vojni je bila zgrajena nova šola na sedanji lokaciji. Okolica spomenika je po zaslugi sosedov Ide in Staneta Zupančiča vedno lepo urejena, za kar si zaslužita pohvalo in zahvalo. Ideja za postavitev spomenika je bila plod sodelovanja med župnijo, šolo in občino. Takratni ravnatelj Janez Hromc in župan Primož Zupančič s tajnikom Francijem Vončino so bili naklonjeni ideji, da se postavi za to obletnico spomenik prosveti in vzgoji. Arhitekt, že pokojni Andrej Lodrant in eden zadnjih Plečnikovih učencev, si je zamislil spomenik v obliki bralnega pulta z odprto knjigo, ki ima na obeh straneh zapisane pomembne vsebine. Tako je na levi strani: ZNANJE, ŠOLA, UČITELJI in ime prvega učitelja in skladatelja Leopolda Cveka, ki je bil tudi organist. Na desni strani pa: VREDNOTE, VZGOJA, STARŠI in zapis imena župnika, ki je dal zgraditi šolo, Janeza Brečelnika. Spredaj na robu pa letnici 1854 in 2004. Arhitekt se je malo poigral s priimkom učitelja in je bralni pult gledano od strani označil s prvo številko 1, ki jo narečno poimenujemo z besedo cvek. Vsebine, zapisane na levi in desni strani knjige, so obvezna vse-

bina vsega učnega in vzgojnega sistema in dajejo veliko snovi za razmišljanje. Vse se začne s človekovim prihodom na svet in posledično s starši. Starši dajete otroku prve informacije o življenju. Naučite ga govoriti, spoznavati fizikalne in duhovne zakonitosti. Otrok vas opazuje in posnema. Srečni ste, ko vas pokliče mama, ata, in srečni, ko naredi prve korake. Starosti primerno ga opremljate s spoznanji, da je svet lep, da pa ima tudi manj lepe zadeve, ki se jim moramo izogibati. Starši postavite otroku sistem vrednot. Verjamem, da imajo vsi starši iskreno željo otroku posredovati vrednote, ki mu bodo omogočale vsaj zadovoljno, če že ne srečno življenje. Ker pa je otrok tako neskončno žejna goba, starši kmalu spoznate, da ste nemočni, da bi to zvedavo bitje lahko zadovoljili in pripravili za samostojno življenje, zato so že v davnih časih izumili učitelje, ki so bili najprej dobri ljudje, potem pa strokovnjaki. Zato so bili v vseh kulturah sveta izjemno spoštovani in cenjeni. Razumni starši vedo, da so takoj za stvarnikom življenja in starši učitelji otrokovi največji zavezniki. Učitelji nadgrajujejo pouk staršev in dajo otroku potrditev, kaj je prav. Pomagajo mu odkriti podarjene talente, in to je izjemno pomembno, da otrok lahko razvije notranja nagnjenja, ki se kažejo v veselju do nekega poklica. Hudo narobe je, če hočejo starši prek otroka uresničevati svoje neizživete ambicije. Tak otrok ne bo nikoli zadovoljen. Idealno je, da starši sodelujete z učitelji in skupaj odkrivajte otrokove naravne danosti. Včasih ima človek občutek, kot da kdo meni, da je šola nujno zlo, določeno z zakonodajo. Od tu izraz: mora v šolo. Namesto da bi bili hvaležni, da lahko gre. In še nekaj - šola pomeni v prvi vrsti delo. Sam sem slišal mamico, ko je odložila svojega otroka pred šolo in mu rekla: »Pa fajn se imej.« Hoditi v šolo ne pomeni imeti se 'fajn', ampak delati in se učiti reda. To je potem šola za življenje. Neka mamica je imela pomisleke, kako bo njen otrok v šoli, ker mu učiteljica na prvi pogled ni bila všeč, ker je po njegovem mnenju prestroga. Ta mamica najbrž v dobri veri ne ve, da je učiteljica tam zato, da otroka nekaj nauči, in ne zato, da bi bila otroku všeč. Ko so nemško kanclerko Angelo Merkl nekoč novinarji vprašali, zakaj je vedno tako klasično in staromodno oblečena, je odgovorila: »Sem državna

uradnica, in ne manekenka.« In bila je dobra državna uradnica. Ker pa je človek razmišljajoče bitje, se tudi sprašuje o smislu in namenu življenja, o minljivosti življenja, o ljubezni in sovrastvu, o spravi in odpuščanju. Iz potrebe odgovoriti na ta vprašanje so nastali številni filozofski sistemi in religije. V večini evropskih držav imajo poseben predmet, posvečen temu področju življenja. Pri nas dobijo nekaj osnovnih informacij pri pouku etike v javni šoli. Tisti, ki želijo, pa imajo pouk o veri v veroučni šoli. Ta pouk lahko obiskuje vsak z dovoljenjem staršev in poteka v dveh načinih. Tisti, ki želijo samo razširiti vedenje in znanje o verstvih, imajo to možnost. Tisti, ki želijo nadgraditi to znanje s prejemom zakramentov, pa imajo poleg pouka tudi še druge vsebine izobrazbe. Poznanje teh vsebin bo vedno bolj pomembno, ko vidimo in doživljamo novo 'preseljevanje' narodov in s tem tudi kultur. Tu je zelo pomembno, da se med seboj poznamo. Skratka, pogled na spomenik šolstvu naj nas vabi k hvaležnosti, da imamo dobro šolo in učitelje. Učiteljicam in učiteljem želim, da bi z vsem žarom poklica posredovali znanje in vrednote otrokom. Da bi se čutili sprejete in spoštovane. Staršem, da bi bili hvaležni za otroke in veseli, da imamo šolo. Učenkam in učencem pa vesolja do učenja. In ne pozabite, da je najlepše 'maščevanje' učiteljem to, da se vse naučiš, vse znaš, da imaš narejene domače naloge, da se lepo obnašaš in s tem učiteljem odzameš možnost slabe volje in žalosti. Vsem pa narediš veselje. Zato pogumno v šolo.

• Alojzij Grebenc

Počitniško varstvo naših otrok

Tudi letos je v naši občini potekalo kar nekaj organiziranih počitniških varstev za naše najmlajše. Dobili smo nekaj foto utrinkov in vtisov s teh brezskrbnih počitnic, ki jih sofinancira tudi Občina Dol pri Ljubljani. Na voljo pa je še nekaj mest v Društvu gozdne čarovnije, ki izvaja počitniške delavnice za otroke, stare od 6 do 12 let.

Hiša zabave Pustotnik

»Tudi letos se imamo v varstvu super. Spletli smo nova prijateljstva, uživamo razigrano počitniško poletje, se kopamo v bazenu, v gozdu delamo bivake, uživamo v družabnih igrah, igramo košarko, nogomet, skačemo na napihljivem gradu, ustvarjamo, plešemo, raziskujemo naravo, ljubkujemo kučke, mucke, ponija Bobija in Miška, kozice pa tudi kuhamo in pečemo. Veliko je tega, a najpomembnejše je, da se imamo lepo in uživamo otroštvo ter brezskrbne počitniške dni,« nam je zaupala Tjaša Pustotnik iz Hiše zabave Pustotnik.

Društvo Gozdne čarovnije

Varstvo otrok organizira tudi Društvo Gozdne čarovnije, ki poteka od 21. do 25. avgusta, med 7.30 in 16.30 na Levčevi domačiji. Otrokom zagotavljajo zabavne in ustvarjalne dejavnosti, blatne igre, kuharico, čarobne gozdne igre, zeliščne in aromatične delavnice, igre z vodo, qi gong delavnico in jogo za otroke. »V okviru naših poletnih delavnic so se otroci in mladostniki podali na osebno potovanje spoznavanja. Tam pridobivajo znanje, hkrati pa tudi soustvarjajo pravila skupine, medtem ko se prebijajo skozi različne gozdne izzive. To poletje smo skozi raznolike skupine stkali neprecenljiva prijateljstva, odkrivali skrite koticke pod vejami in odkrito raziskovali vsak kamen in štor. Naša otroška domišljija se je izrazila v oblikovanju unikatnih gozdnih bivakov, izdelavi lesenih vozil, čarobnih palčk in kraljevskih kron za gozdne vile. Izdelali smo ptičje hišice, hotel za žuželke ter spoznali veliko gozdnih in travniških prebivalcev. Postali smo gozdni raziskovalci in iskali skrite zaklade. V vročih trenutkih smo se osvežili z vodnimi igrami ali pa izrazili svojo

ustvarjalnost na aroma delavnicah. Skozi dišeče delavnice smo odkrivali skrivnosti izdelave mazil za blažitev manjših poškodb in prepoznavali zdravilna zelišča, ki so bogatila naše znanje. Vsak dan smo si pripravili okusen zeliščni napitek, ki nas je okrepil in osvežil,« pove Barbara Marič iz Društva Gozdne čarovnije. Prijave še sprejemajo na 040 656 431.

Nogometni klub Dol

»Za nami je letošnji nogometni tabor, ki je presegel vsa pričakovanja. Na njem je sodelovalo 29 fantov in deklic ter štirje trenerji. Vreme nam je bilo zelo naklonjeno, tako da je za nami pet čudovitih dni skupnega druženja. Otroci so v teh dneh opravili veliko treningov, na katerih so delali zelo zavzeto, zato jim gre vsa pohvala. V okviru tabora smo pripravili tudi več drugih dejavnosti ter različnih družabnih iger, kjer so otroci resnično uživali. Ob tem bi se zahvalili še vsem staršem, ki so pomagali pri organizaciji tega tabora, predvsem pa našemu glavnemu trenerju Roku, ki je bil prisoten vseh pet dni. Tako kot smo rekli ob koncu tabora: Imeli smo se super, prihodnje leto pa se ponovno dobimo v še večjem številu. Žoga je najboljša droga!« pravi Marjan Ferk iz NK Dol.

Železniška postaja Laze – okno v svet občine Dol pri Ljubljani

Če se ozremo na poseljenost v naši občini, ugotovimo, da nima mest, temveč več vasi. Te so razporejene vzdolž levega brega reke Save, po valovitem in hribovitem svetu na isti strani reke, vas Laze pa je na desnem bregu Save.

Svedea občina ni bila od drugih krajev sveta izolirana celota. Glede na splošno gospodarsko razvojno stopnjo družbe v prejšnjih stoletjih, vse tja do sredine 19. stoletja, pa je bila občina povezana s svetom samo z boljšimi in slabšimi makadamskimi cestami. Dodaten problem je predstavljal prehod prek reke Save, saj v občini ni bilo mostu čez reko. Prebivalci so takrat imeli kot prevozno sredstvo le kmeč-

ke vozove, lojtrnike ali vozove s koši, nekaj vozov za prevoz ljudi, tako imenovanih 'feder vozičkov', in nekaj kočij. Za prehod čez Savo so uporabljali čolne in pozneje brod, ki je omogočal tudi prevoz vozov. Med prometnimi povezavami s svetom je bila za vasi zdajšnje občine Dol pri Ljubljani najpomembnejša povezava z Ljubljano, kot največjim trgovskim središčem v Sloveniji. Izleti v Ljubljano so tako glede na možnosti prevoza predstavljali velike, zamudne in utrujajoče podvige.

S podobnimi težavami so se ukvarjali povsod v tedanji Avstriji, zato so se oblasti na Dunaju odločile, da zgradijo tako imenovano 'južno železnico', ki naj bi povezala prestolnico Dunaj in mesta Gradec, Maribor, Celje, Ljubljana in Trst. Proga je bila dolga 577 kilometrov, gradili pa so jo 17 let. Zadnji odsek Ljubljana–Trst sedem let. Iz Celja je prvi vlak pripeljal v Ljubljano leta 1849. Železnica je tako postala glavna prometna povezava v celotni Avstriji, tudi v deželah bodoče

Slovenije, ter je prevzela prevoze z vozovi. Ob stoti obletnici izgradnje te železnice je jugoslovanska pošta 15. decembra 1949 izdala serijo štirih poštnih znamk in dveh blokov.

Našo občino je železnica med Litijo in Ljubljano prečkala na področju vasi Laze, torej na desnem bregu reke Save, kjer so zgradili tudi železniško postajo, kar je omogočilo potovanja ljudem in prevoze tovorov iz sosednjih vasi. Brod čez reko je postal s tem še pomembnejši za vasi na levi strani Save. V desetletjih, ki so sledila izgradnji železnice, je tudi železnica sledila razvoju družbe na vseh področjih življenja. Tako je bilo ročno upravljanje železniških zapornic, signalov in kretnic sčasoma zamenjano z električnim upravljanjem in z električnimi signali. Tudi hitrosti vlakov in njihova pogostnost so se z leti povečevale. Parne lokomotive so zamenjale motorne in pozneje električne, kar je vse povečevalo zmogljivosti vlakov. S tem je pridobivala pomen tudi železniška postaja Laze, kamor so, predvsem peš, prihajali na vlak tudi ljudje iz zelo oddaljenih vasi, kot so Beričevo, Dol, Sv. Križ itd. Naj samo omenim primer vodje šempetrskih izkopavanj, pok. prof. dr. Josipa Klemenca (Rimske izkopanine v Šempetru, Lj, 1961), ki je kljub starosti in močni postavi s težko aktovko redno pešočil iz Dola, prek Kleč na brod in naprej na Laze ter v obratni smeri; pa tudi učiteljico na osnovni šoli v Sv. Križu, ki je premagovala pot v to hribovsko vas. Postaja Laze je bila za vasi naše občine res pravo okno

v svet. Z vlakom do Ljubljane, od tam pa po željah in potrebi v druga, oddaljenejša mesta v Evropi. Laze, obmejna železniška postaja med drugo svetovno vojno. Prišlo je leto 1941, za kraljevino Jugoslavijo začetek druge svetovne vojne in njen konec. Slovenijo, takratno Dravsko banovino, so zasedli in razdelili med seboj Nemci, Italijani in

Madžari. Po tej razdelitvi je meja med Italijo in Nemčijo potekala tudi med Zalogom in Lazami, ki sta postali obmejni postaji, Zalog na italijanski ter Laze na nemški strani. Potniški vlaki med postajama niso več vozili, potekal pa je tovorni promet – čez mejo! To je bila za Nemčijo huda motnja, saj so želeli, da železniška proga z Balkana prek Zagreba, Zidanega mostu, Litije in naprej prek Kranja in Jesenic ne prečka Italiji pripadajoče Ljubljane. Zato so se odločili zgraditi obvozno progo (po nemškem ozemlju) Laze-Beričevo-Črnuče-Št. Vid nad Ljubljano, kjer naj bi se priključila na gorenjsko progo proti Kranju. Razširili so tudi postajo Laze z več tiri in postavili obračališče za parne lokomotive. Takrat so vlake namreč vlekle parne lokomotive.

Rečeno, storjeno – in so začeli graditi. Razširili so postajo Laze z več tiri in obračališčem za parne lokomotive. Največ dela na progi pa so zahtevali trije mostovi: čez Savo, Mlinščico in Kamniško Bistrico; ter visoki nasipi, po katerih so položili tračnice. Proga naj bi namreč bila enotirna. Seveda je bila najzahtevnejša gradnja mostov čez Savo in Mlinščico, več metrov visokega nasipa med njima in še naprej proti poljem med Dolskim in Klečami. Nasip je bilo treba še okre-

piti zaradi vsakoletnih rečnih poplav. Podobno zahtevno je bilo delo pri gradnji mostu v Beričevem. Gradnja je potekala noč in dan. Za razsvetljavo so napeljali daljnovid iz Petelinj mimo Romška v Dolskem do Save, kjer so postavili lesen transformator; to je bil priključek na daljnovid Dol-Dolsko-Laze. Železniška proga je delno potekala po trasi sedanje ceste Št. Jakob-Litija. Mimogrede, ko je po njej zapeljal prvi, lepo okrašen potniški vlak, smo otroci nastavili na tire nemške kovance (pfenige), da jih je vlak sploščil.

Leta okupacije so tekla in proga je služila svojemu namenu. Proti koncu vojne pa je dočkala tudi več napadov zavezniških letal: onesposobljena sta bila dva vlaka, prvi je bil potniški, ki je peljal iz smeri Beričevo proti Lazam in so ga malo pred mostom čez Mlinščico napadli enomotorni črni lovci, drugi vlak pa je bil tovorni, ki je sopihal proti Beričevem in je bil napaden pri Podgori s podobnimi letali. Mostu čez Savo letalom ni uspelo zadeti.

Ko so se Nemci pripravljali, da zapustijo Slovenijo, so na dele prog Laze-Zalog in Laze-Beričevo zapeljali dva transporta tovornih vagonov, naloženih s hrano za vojake, orožjem, gumami, cigaretami, nakar so zaminirali savski most. Prihitali smo ljudje iz sosednjih vasi in si nabrali koristnih in nekoristnih stvari. Sam sem se z najstniško pametjo v vojnem času 'opre-

mil' z vojaško puško in dvema košarama škatel s po 1000 cigaretami! Po strelih partizanov v zrak, ki so se vzeli od nekod, je bila 'samopostrežba' končana. Jugoslovanske oblasti so

progo razdrle, ta pa je s tem potonila v zgodovino. Ponovno je bil vzpostavljen promet med Lazami in Zalogom ter naprej proti Ljubljani. Ena pot v svet se je s tem zaprla, druga, stara, pa ponovno odprla.

Prihodnost

Težko je napovedati, ali bodo Laze tudi v prihodnosti še okno v svet za našo občino. Razvoj cestnega prometa, mreža dobrih cest in dokaj odročna lega vasi Laze od drugih vasi tega ne napovedujejo. Je pa res, da zastoji na cestah postajajo neznosni in da bo treba včasih spet 'presedlati' na dobro staro železnico. Vendar bo ta morala postati zares dobra. Predvsem bo morala Ljubljana vzpostaviti zadovoljivo mrežo mestnih avtobusov (in še česa), ki bo njeno postajo povezovala s predeli in mesti, kjer so ljudje zaposleni. Tudi za bolj oddaljene kraje bodo vlaki predstavljali bolj udobno in umirjeno potovanje, kot ga ponujajo cestna vozila. Menim, da bo postaja Laze lahko še predstavljala vsaj majhno okence v svet. • Janez Grad

Sodobni vlaki na postaji Laze ali v njeni bližini.

Viri

- Po spominih avtorja.
- Prišla je železna cesta. NEDELJSKI DNEVNIK, 27. julij 2022, str. 23.
- KATALOG 1984 poštanskih maraka jugoslovenskih zemalja, str. 36. "Jugomarka", Beograd, Palmotičeva 2/V.
- Kolišek Vera: ŠEMPETRSKA NEKROPOLA. Kulturni in naravni spomeniki Slovenije, Zbirka vodnikov, št.27, Zavod SR Slovenije za spomeniško varstvo v Ljubljani, Ljubljana 1980.
- Prešeren France: Pesem od železne ceste. Anton Slodnjak: PREŠERNOVO ŽIVLJENJE, Mladinska knjiga, str. 270-271. Ljubljana MCMLXIV.
- Zgodovinski atlas za osnovno šolo, VI. izdaja, ŠK, Zagreb 1982.

Vabilo na dogodek Noč ima svojo moč 2023 – Noč raziskovalk in raziskovalcev

Evropska noč raziskovalcev, ko se na široko odprejo vrata znanstvenih ustanov, da bi predstavile poklic in življenje znanstvenika širši javnosti, bo letos potekala 29. septembra od 17. ure dalje. Najrazličnejši z znanostjo povezani dogodki se bodo takrat zvrstili na več kot 20 lokacijah po vsej Sloveniji – med drugim tudi na Rektorskem centru Podgorica v naši občini. Organiziran bo tudi brezplačen prevoz na relaciji

Rektorski center Podgorica–Institut Jožef Stefan za vse, ki bi si radi pester program z eksperimenti ogledali tudi na Jamovi 39.

Vsi dogodki so brezplačni. Vljudno vabljeni!

Podrobnosti o dogajanju na spletni strani projekta: <https://www.nocmoc.eu>. Za podrobnosti glede dogajanja na Institutu Jožef Stefan lahko pišete na naslov melita.tramsek@ijs.si.

Institut "Jožef Stefan" Ljubljana, Slovenija

Verjetno ste se že zalotili med opazovanjem suparjev, ki v turističnih okoljih večinoma ležerno in za zabavo potaplajo veslo v vodo in prav počasi drsijo po gladini, s čimer ni nič narobe, lahko pa človek hitro dobi vtis, da gre za nekaj dolgočasnega, za novodobno dejavnost, ki pravzaprav za telo ni koristna. A realnost je drugačna, supanje je namreč odličen šport, ki se začne že s tovorjenjem gromozanske torbe, katere 'najbližji' sorodnik je po moji oceni koš za spravljanje mrve s travnika, kajti oba sta precej zajetna in nerodna. Ko pridemo na mesto izplutja in torbo odložimo, pa pride na vrsto še nekaj bolj zabavnega – 'pumpanje'. Če se spomnite, kako elegantno smo včasih na plažah napihovali čolničke z nožnimi tlačilkami, je napihovanje supa popolno nasprotje, pravi pekel oziroma vadbena postaja številka dve. Do enega bara še gre, tako v izi, potem pa postane naporno in še napornejše, dokler sup ni napihnjn in pripravljen za plovbo. Tukaj se pravi blagodejni učinki supanja šele začnejo. Takoj ko stopimo na desko oz. sup, se začne trening ravnotežja oz. propriocepcije, ko pa v želji po premiku zaveslamo, se stvar bolj zakomplicira. A vse to je v našo korist, saj je aktivno celotno telo in (dame pozor!) porabljammo kalorije. V pogonu so tako mišice zgornjega dela telesa (mišice ramenskega obroča, rok, hrbtne mišice, prsne mišice), mišice trebušne stene (jedro) kot tudi mišice spodnjega dela telesa (mišice kolkov (zadnjica!), mišice nog in stopalne mišice). Hkrati vadimo še koordinacijo, ki je ključ do učinkovitega veslanja, in krepimo kardiovaskularni sistem (če smo zagnani pri veslanju).

• Nejc Bartolomej Polanec

»A Si UPAŠ?«

se je glasilo vprašanje prijatelja, ki je bil ponosen lastnik supa srednjega cenovnega razreda, modre barve, s katerim je imel za seboj že prenekatero ekspedicijo supanja. Seveda sem bil za stvar in se pozneje navdušil nad tem športom, ki bo mimogrede v naslednjih letih postal del poletnih olimpijskih iger.

100 let Prostovoljnega gasilskega društva Senožeti

Letošnje leto je za gasilke in gasilce PGD Senožeti še posebej slavnostno, saj društvo praznuje 100. obletnico svojega delovanja. Obletnice so trenutki, ko se človek ustavi, zazre v preteklost, pogleda v sedanost in razmišlja o prihodnosti. So čas obujanja spominov, druženja in postavljanja ciljev za prihodnost.

Praznovanje smo začeli s slavnostno sejo, kjer smo najzaslužnejšim članicam, članom, podpornikom, sponzorjem in organizacijam podelili priznanja. Sledila je postavitve mlaja, nato pa je bila 8. julija organizirana gasilska parada s slavnostjo prireditvijo in gasilsko veselico. V gasilski paradi so sodelovali gasilci in gasilska tehnika vseh sedmih gasilskih društev, združenih v Gasilsko zvezo Dol Dolsko, sosednjih gasilskih društev, Gasilske brigade Ljubljana in prijateljskega društva PGD Velika Polana. V veliko veselje nam je bilo, da so se poleg obiskovalcev naše slavnostne prireditve udeležili in s tem počastili naš jubilej tudi visoki gostje, in sicer predsednik GZ Dol Dolsko Gregor Pirc, član poveljstva Gasilske zveze Slovenije Simon Černe, župan Občine Dol pri Ljubljani Željko Savič, župan Občine Velika Polana Damijan Jaklin in minister za obrambo Marjan

Šarec, ki je bil tudi slavnostni govornik prireditve.

Osrednji dogodek prireditve pa je bil prevzem novega gasilskega vozila za prevoz moštva, ki ga je PGD Senožeti

v uporabo svečano predal župan Občine Dol pri Ljubljani Željko Savič. Skladno s tradicijo in prošnjo, da bo uporaba novega gasilskega vozila varna, je domači župnik Primož Meglič vozilo tudi blagoslovil. Novo gasilsko vozilo za prevoz moštva bo nadomestilo 26 let staro vozilo GV 1, ki je zastarelo, predvsem pa ni skladno z varnostnimi normativi, ki veljajo pri prevozu potnikov v cestnem prometu. Vrednost novega vozila znaša 48.000 evrov, pri čemer je bilo 30.000 evrov zagotovljenih iz proračuna Občine Dol pri Ljubljani, preostanek pa iz lastnih sredstev društva, ki so se nabrala skozi desetletja trdega dela, finančne pomoči krajanov in donacij podjetij. Kot se za visok jubilej spodobi, smo za zaključek prireditve razrezali še slavnostno torto, jo razdelili med goste in obiskovalce in gasilska veselica se je lahko začela. Ob tej priložnosti se lahko zahvalimo mladini, gasilkam in gasilcem PGD Senožeti, članom preostalih gasilskih društev, vaščankam, vaščanom, gostom, sponzorjem, podpornikom, župniku in voditeljici prireditve Karmen Pestotnik za to, da je bil dogodek lepo izpeljan. Predvsem pa hvala vsem, ki ste bili del te stoletne zgodbe, sestavljene iz mnogo posameznikov, ki so se med seboj povezali z istim ciljem – pomagati sočloveku in gradili zgodbo, ki nas je pripeljala do sedanosti. Verjamem, da nas čaka še dolga in svetla prihodnost, usmerjena v pomoč sočloveku.

• Luka Škarja, PGD Senožeti

Zaključni koncert

Moderna glasbena šola iz Dola pri Ljubljani je imela konec junija zaključni koncert. Talenti iz našega kraja so se predstavili s klavirjem, bobni, petjem, kitaro in bas kitaro. Nekateri učenci pa sestavljajo tudi Pop akademija band. Mlajši in starejši učenci so občinstvo navdušili s slovenskimi (na primer Pojdi z menoj v toplice) in tujimi priredbami (pevca Eda Sheerana), nekaj točk pa je prav za to priložnost napisal mentor in glasbeni producent Damjan Pančur. • N. P.

Ponosen na svoj ulov

Na uredništvo smo prejeli prav posebno fotografijo. Ponosni mladi ribič Matevž Jakopič iz Dola je namreč na svoj trnek v reki Savi ujel podusta, ki je v dolžino meril kar 53 centimetrov. Da jabolko ne pade daleč od drevesa, priča dejstvo, da je Matevž vnuk Staneta Zupanciča, staroste ribištva v naši dolini. • N. K.

Poplave

Časi so se spremenili,
vsak dan hujši so nalivi,
pravega vremena ni,
zdaj še voda nas straši.

Slovenske reke so se razbesnele,
iz svojih strug so čez bregove se razlile.

Kamniška Bistrica se je razjezila,
na Viru in v Beričevem most je zrušila.

Za sabo je ogromno škode pustila.

Kako naj bo človek še kdaj vesel,
če čez noč je izgubil vse, kar je imel.

• Mari Cerar

CENIK KOMERCIALNEGA OGLAŠEVANJA

VELIKOST	MERE	CENA V EVRIH, BREZ DDV
1/1	263 X 186 mm	300,00
1/2	129,5 X 186 mm ali 263 X 90,5 mm	160,00
1/4	128,5 X 90,5 mm ali 61,75 X 186 mm	90,00
1/8	61,75 X 90,5 mm	50,00
1/10	48,6 X 90,5 mm	45,00
1/30 (mali oglas)	23 X 90,5 mm	20,00

POPUSTI GLEDE NA ŠTEVILO OBJAV V LETU

8–10 ponovitev	25 %
5–7 ponovitev	15 %
3–4 ponovitve	10 %

Podjetjem s sedežem ali poslovalnico v občini Dol pri Ljubljani je priznan dodatni popust v višini 50 %. Objava osmrtnic in zahval je za fizične osebe, ki imajo stalno prebivališče v Občini Dol pri Ljubljani, brezplačna. Objava voščil je za društva in neprofitne organizacije, ki so

registrirane v Občini Dol pri Ljubljani, brezplačna. Objava oglasov je za ponudnike lokalne samooskrbe ter za nosilce lokalnih kmetij odprtih vrat brezplačna do velikosti oglasa 1/8 strani (64 X 91 mm), v primeru oglasov večje velikosti pa je priznan dodatni popust v višini 50 %.

Poletni glasbeni paviljoni so ponovno zaživali

Tokratni poletni glasbeni paviljoni so se začeli z nastopom glasbenega kolektiva, ki nastopa pod imenom Zhlehtet in deluje pod vodstvom pianista in skladatelja Roka Zalokarja. S saksofonom se mu je pridružil še Lenart De Bock in z bobni Žiga Smerdel. V čarobnem vzdušju Erbergovih paviljonov je v njihovih zvokih uživalo dolsko občinstvo in jih na koncu za prijeten in sproščen večer nagradilo z dolgim aplavzom. • N. K.

Vizualna umetnost na ogled v Dolskem

Galerija 19 v Dolskem pridno skrbi za kulturno dogajanje v naših krajih. Razstavo slik, poimenovano Koncept 2, je tokrat pripravil vizualni umetnik Henrick von Bachern. Avtor je na odprtju spregovoril nekaj uvodnih besed, za glasbeno popestritev pa je poskrbela Anja Čič na klavirju. Razstava bo v galeriji na ogled vse do konca avgusta. • N. K.

Poletni glasbeni paviljoni 2023

**ERBERGOVA PAVILJONA
DOL PRI LJUBLJANI**

**6. julij 2023, ob 20. uri
ZHLEHTET**

**31. avgust 2023, ob 20. uri
BOJAN CVETREŽNIK & BARJA DRNOVŠEK**
Terrybalk duo

odprtje fotografske razstave:
ALEŠ PINTAR: 5 POLETNIH GLASBENIH PAVILJONOV

**15. september 2023, ob 20. uri
PRAPROTNO SEME**

**28. september 2023, ob 19. uri
ARITMIJA FATE, SAMIHA KHAN & VISAYAK NETKE**

Poskrbite za varnost otrok na šolski poti - nasveti za starše in voznike

Na začetku vsakega šolskega leta je na cesti veliko razigranih otrok, ki še ne poznajo nevarnosti v prometu. Kaj svetujemo staršem in na kaj vse morajo paziti vozniki, da bi bili otroci varni na poti v šolo in domov?

Vozniki!

- Kot udeleženci v prometu bodite na otroke in njihovo nepredvidljivost še posebej pozorni!
- Temu prilagodite tudi način vožnje. V bližini šolskih poti zmanjšajte hitrost vožnje. Vozite še posebno previdno, počasi in z zadostno varnostno razdaljo.
- Še posebej pozorni bodite v bližini vrtcev, šol in krajev, kjer se morda igrajo otroci (na primer na ulicah, parkiriščih).
- Pešcem odstopite prednost, da bodo lahko varno prečkali cesto.
- Parkirati morate pravilno, saj z nepravilno ustavitvijo ali parkiranjem lahko ne samo ovirate, temveč tudi ogrožate otroke in druge pešce.
- Med vožnjo se izogibajte uporabi mobilnega telefona, saj nevarno preusmerja pozornost s ceste in dogajanja v prometu.

Vse voznike pozivamo, da poskrbite, da bodo naši otroci na svoji šolski poti varni. Otroci spadajo med šibkejše udeležence v prometu, zato moramo biti nanje še posebno pozorni. Med šolskim letom na cestah srečujemo otroke veliko pogosteje kot med počitnicami in številni od njih se v šolo podajo prvič. Skrb za tiste, ki prvič stopajo na šolske poti in ne poznajo nevarnosti, s katerimi se lahko srečajo na šolski poti in v vsakdanjem prometu, je izredno pomembna. Ob tem seveda ne smemo pozabiti na učence, ki se po dolgih počitnicah vračajo v šolo in so še razigrani. Otroci in mladoletniki spadajo v t. i. skupino šibkejših prometnih udeležencev, saj se zelo redko pojavljajo kot povzročitelji prometnih nesreč. Kot prometni udeleženci so nepredvidljivi, prometne predpise si razlagajo po svoje (predvsem prometne znake, ki obveščajo o varni hoji), poleg tega pa ne zmorejo pravilno oceniti hitrosti in oddaljenosti bližajočega se vozila. Za njihovo varnost moramo skrbeti predvsem drugi udeleženci v cestnem prometu. Zlasti vozniki moramo še posebno skrbno paziti nanje!

•Policija

Starši!

- Čim več časa namenite prometnovarnostni vzgoji svojih otrok! Seznanite jih z nekaterimi osnovnimi prometnimi pravili (možne nevarnosti na šolski poti ...).
- Preverite, kaj vaši otroci znajo in zmorejo, in to ne le na šolski poti, ampak tudi na sprehodu, na kolesu ali v avtomobilu.
- Ne pozabite, da z lastnim ravnanjem dajete zgled svojim otrokom. Pomislite, kako sami prečkate cesto. Ali uporabljate varnostne pasove, skrbno parkirate, vpričo svojih otrok telefonirate med vožnjo?
- Pri prevozu otroke dosledno zavarujte z varnostnimi pasovi oziroma jih prevažajte zavarovane v ustreznih sedežih, primernih njihovi starosti in telesni teži. Tudi sami se vedno pripnite.
- Poskrbite, da bodo otroci vstopali v avto in izstopali iz njega na tisti strani, ki je obrnjena stran od drugih vozil in prometa. Nevarno je tudi vsakršno prerivanje otrok ob avtu! Mlajšega otroka starši iz vozila vzemite sami.

POLICIJA OPOZARJA, VOZI PREVIDNO!

Aplikacija SOPOTNIK

(Satelitsko Opazovanje Površin – Ovrednotenje Terenskih Neskladij – Informiranje – Komunikacija)

Z letom 2023 je nova Skupna kmetijska politika 2023–2027 prinesla kar nekaj novosti.

KMETIJSKO GOZDARSKI ZAVOD
LJUBLJANA

Med drugimi tudi aplikacijo Sopotnik, spletno aplikacijo Agencije Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja (ARSKTRP) za namen izvajanja upravnih pregledov za zahtevke v zvezi s kmetijskimi površinami. To je torej orodje, ki omogoča komunikacijo med agencijo in nosilci kmetijskih gospodarstev (v nadaljevanju KMG) v zvezi z ugotovitvami sistema za spremljanje površin. Nosilec kmetijskih gospodarstev, ki so v tekočem letu oddali zbirno vlogo, omogoča vpogled v stanje lastnih kmetijskih površin skozi celotno rastno sezono. Aplikacija je zasnovana tako, da se lahko spremljajo aktivnosti na kmetijskih površinah, kot so košnja, oranje, rast in žetev. Zato je omogočena tudi prepoznavanje nekaterih kmetijskih rastlin.

ARSKTRP bo s sistemom za spremljanje površin prepoznavala neskladja na kmetijskih površinah glede na prijavljene podatke v

zbirni vlogi. Površine bodo torej v aplikaciji obarvane z zeleno, rumeno in rdečo. Zelena oznaka pomeni, da neskladij ni, rumena oznaka pomeni, da neskladij ne morajo potrditi niti odvreči, rdeča oznaka pa pomeni neskladje. Ob pojavu rdeče oznake na površini KMG bo torej nosilec pozvan in bo moral neskladje odpraviti.

ARSKTRP je zasnovala tudi mobilno aplikacijo foto SOPOTNIK, ki bo omogočala pošiljanje fotografij. Namen pošiljanja je dokazovanje aktivnosti na kmetijskih površinah. Fotografije bodo nosilci pošiljali na osnovi naloge, ki jo bo nosilec reševal z ARSKTRP ali na lastno pobudo. Za uporabo aplikacije je treba imeti pametno napravo z nameščenim Androidom 6.0 ali novejšim sistemom.

V aplikacijo se lahko prijavi registrirani uporabniki, ki oddajo zbirno vlogo (ob oddaji zbirne vloge so nosilci prejeli uporabniško

ime in geslo za dostop), ter njihovi pooblaščenici. Dostop do aplikacije Sopotnik je mogoč prek povezave ekmetijstvo.gov.si/farmer-app.

Od 1. avgusta imajo nosilci vpogled v sistem spremljanja površin za tekoče leto. Pri tem so v sistemu že vidne rdeče oznake na kmetijskih površinah, ki jih morajo nosilci odpraviti do zastavljenega roka. Ob pojavu neskladij bo kmetije obvestila tudi ARSKTRP, in sicer tako, kot je bilo določeno ob oddaji zbirne vloge.

Za lažje delo z aplikacijo so na spletni strani (<https://www.gov.si/novice/2020-04-01-uporabniska-navodila-za-aplikacijo-sopotnik/>) dostopna tudi navodila. Prav tako se lahko ob pojavu nejasnosti obrnejo na pomoč agenciji na telefon 01 580 77 92 ali 030 363 731 ter prek e-pošte: sopotnik.aktrp@gov.si.

• Barbara Jugovic,
Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

Vir: ARSKTRP

Seznam kmetij v občini Dol pri Ljubljani, kjer vam ponujajo svoje pridelke

SEZNAM REGISTRIRANIH KMETIJ	NASLOV	TELEFONSKA ŠTEVILKA	PONUDBA
Marjan in Vera Belcijan (Pr' Sirk)	Kleče pri Dolu 14	01 56 47 565, 051 353 165	mleko, mlečni izdelki, žganje, sadni kis, peka iz nove krušne peči
Janez in Tatjana Bitenc (Pr' Goset)	Kleče pri Dolu 21	01 56 47 501, 041 336 571	vsa zelenjava, žito, sadje, jabolčni kis, mošt, domač kruh in potice
Jelka in Janko Godec (Kmetija Pr' Hrvat)	Dolsko 39	031 460 342	mleko in mlečni izdelki, krompir, jajca
Silvester Griji (ekooska kmetija) (Kmetija Pr' Travnikarju)	Velika vas 19	01 56 47 368, 051 441 126	začasno samo sir (aprila-septembra izdelki iz kozjega in ovčjega mleka)
Andreja Hilbert (Pr' Hrašar)	Senožeti 16	041 596 283	vsa zelenjava in krompir (sezonska zelenjava), šparglji
Andrej Kralj (Pr' Antonuc)	Brinje 12	01 56 26 782, 041 830 493	krompir, solata, zelje, koleraba, šparglji, repa, fižol, kisló zelje in repa, strokovno škropljenje večjih površin
Stanislav Kralj (Pr' Slavkot)	Brinje 14	01 56 26 785	povrtnine, živinoreja
Darka Levičar (Pr' Jernač)	Laze pri Dolskem 44	040 224 091, 041 539 842, 01 56 47 738	sezonski pridelki (sadje in zelenjava), kis, med, kapsl iz sadja, sadike
Marjan Majdič (Pr' Medišku)	Brinje 5	041 334 319, 01 56 26 789	sezonska zelenjava
Jožef Pokovec (Pr' Vehuc)	Zagorica pri Dolskem 12	01 56 47 276	sadje, krompir, žganje, kis, krhlji
Mojca in Franci Rak (Pr' Kovač)	Kleče pri Dolu 16	041 568 982, 01 56 47 572	zelenjava, krompir
Jože Rihtar (Pr' Flajšman)	Beričevo 48	041 506 140, 01 56 26 170	zelenjava
Branka Slabanja (Pr' Mežnarju)	Beričevo 26	01 56 268 53, 031 635 959	zelenjava, goveje meso
Andrej Šimenc (Pr' Pečnikar)	Zaboršt pri Dolu 12	041 880 020, 01 56 47 776	krompir, zelje, zelenjava
Boštjan in Maja Uštinc (Pr' Uštinc)	Beričevo 40	01 56 26 839, 051 321 226	zelenjava, prodaja sadik
Jani in Milena Velepec (Pr' Velepcu)	Beričevo 21	01 56 26 862, 01 56 27 127, 031 568 000, 031 802 222	jagode, krompir, korenje, solata, zelje
Vinko Vode ekološka kmetija (Pr' Jakopc)	Vinje 32	01 56 47 186, 040 377 090	jabolka (sredina avgusta-maja), čebula, česen
Toni Zajc (Pr' Zajčk)	Dol pri Ljubljani 8	041 334 895, 01 56 47 590	zelenjava (zelje), krompir
Rok, Mateja in Andrej Žle (Pr' Vadamuc)	Beričevo 45	01 562 61 71, 041 950 790	vsa zelenjava, začimbe in vseh vrst solate, sadike za zelenjavo/zelje, repa, sarma
Klemen Pleško (Pr' Vodet)	Beričevo 15a	031 212 413	mleko, majaron
Gostiščar Janez in Mali (kmetija Osoje)	Laze pri Dolskem 17	031 547 785	seneno mleko, skuta, polnozrnata sorška moka in kruh, sadike
Tomaž Kralj (Pr' Ukač)	Videm 4	041 328 905	mleko, jajca, žita

Društvo Lipa vam sporoča in vas vabi

Medtem ko študenti in študentke Univerze za tretje življenjsko obdobje Društva Lipa Domžale pogledujemo nazaj in se veselimo uspehov, novih znanj in spretnosti, pa tudi novih prijateljev in prijetnih trenutkov, ki smo jih doživeli v preteklem šolskem letu, vodstvo na čelu s predsednikom Marjanom Ravnikarjem, ki vsem želi prijeten dopust, že razmišlja, katere nove študijske programe ponuditi sedanjim in bodočim študentom.

Za novo študijsko leto bi radi poleg že obstoječih študijskih programov za jesenski vpis pripravili nove. Z njimi želimo popestriti že tako bogat in pester program naše univerze za tretje življenjsko obdobje, hkrati pa želimo uresničiti tudi predloge in želje nekaterih dosedanjih in upamo tudi prihodnjih študentov in študentk, ki so izrazili svoje pobude, da se nabor predmetov razširi.

V ožji izbor novih študijskih krožkov so predlagani naslednji programi: učenje harmonike, učenje flavte, slikanje s točkami, kaligrafija, srečanja upokojenih pedagoških delavcev, pevski zbor, zgodovina, računalništvo in občasne ustvarjalne delavnice (slikanje na svilo, polstenje itd.). Veseli smo, da lahko rečemo, da za večino

novih študijskih krožkov mentorje že imamo, za vsakega od njih že tudi interes, dokončna odločitev za oblikovanje posameznih študijskih krožkov

pa bo sprejeta jeseni, in sicer glede na vpis posameznih študentov in študentk.

V šolskem letu 2022/2023 smo imeli vpisanih več kot 550 študentov in študentk, ki so pridno obiskovali 51 študijskih krožkov in drugih oblik dela naše univerze za tretje življenjsko obdobje. Lahko se pohvalimo tudi z različnimi prireditvami in razstavami, bilo jih je kar 90, s katerimi smo promovirali svoje delo. Zelo dobro obiskani so bili različni izleti in lahko pričakujemo, da se bo dobro delo nadaljevalo tudi v prihodnjem študijskem letu. Kot zanimivost naj povejmo, da letos mineva deset let od uspešnih začetkov glasbenega izobraževanja, za katero sta zlasti značilni citrarska in kitarska skupina. Ob tej obletnici pripravljamo tudi bilten, v katerem poskušamo opisati in s tem ohraniti začetke in zgodovino glasbenega izobraževanja, ki bi ga radi v prihodnje še nadgrajevali.

Ob tej priložnosti bi se radi zahvalili prav vsem, ki so na različne načine pomagali pri delu naše univerze za tretje življenjsko obdobje, ter jih povabili, da se nam po lepo preživetem dopustu spet pridružijo.

Posebno vabilo pa velja za vse, ki si želijo jeseni prvič prestopiti prag naše univerze, zato vas že zdaj vabimo, da pridete na DNEVE ODPRTIH VRAT, ki bodo od 18. do 19. septembra v naših prostorih na Ljubljanski 58 v Domžalah, in da se nam pridružite. Saj veste: učenje ima svoj začetek, nikoli pa svojega konca.

Dobrodošli! •Univerza za tretje življenjsko obdobje – Društvo Lipa Domžale

Karateistka Iris Bračun Mašera

Iris Bračun Mašera, učenka OŠ Janka Modra iz Dola pri Ljubljani, je že kot prvošolka začela redno trenirati karate v Karate klubu Sokol.

Iris je ena najobetavnejših, najbolj prepoznavnih in talentiranih karateistk v Sloveniji. Kot športnico jo odlikujejo velika ljubezen do karateja, osredotočenost, izjemna delavnost in samodisciplina na treningih, nepopustljivost, volja in velik talent. Iris ima na svoji športni poti veliko podporo, tako ožje kot širše družine, brez česar seveda ne bi zmogla. Trenira vsak dan, ob sobotah in nedeljah pa celo dvakrat dnevno. Zaveda se, da je treba v uspeh vložiti ogromno dela in truda, da samo talent ni dovolj.

V svoji karieri je Iris dosegla kar nekaj odmevnih rezultatov in s tekmovanjem prinesla kup odličij. Med največje uspehe lahko štejemo, da je Iris nosilka medalj z državnih prvenstev, pokalna zmagovalka za leto 2021 v kategoriji deklic in nosi naslov balkanske prvakinje v letu 2022 kot članica kate ekipe mlajših kadetinj Slovenije v Beogradu v Srbiji. Iris je stalna članica otroške karate reprezentance Slovenije. Na tekmovanjih nastopa v disciplinah kate posamezno in ekipno ter v športnih borbah. Ob koncu minulega leta in

junija je Iris nastopila na tekmovanjih WKF KRATE 1-YOUTH-LEAGUE za karateiste do 21 let, in sicer decembra v Italiji in konec junija na Hrvaškem. Na teh tekmovanjih nastopa več kot 3000 karateistov z vsega sveta. Na obeh tekmovanjih je Iris pridobila tekmovalne izkušnje in stik z najboljšimi na svetu. Poleg obeh omenjenih tekmovanj in udeležbe na tekmovanjih v Sloveniji pa je Iris nastopila še na Slovakia Open 2023 v Bratislavi in na Balkanskem otroškem prvenstvu v Črni gori, na obeh tekmah pa je zabeležila zelo dobre in odmevne uvrstitve. V naslednji sezoni, ki se začne septembra, bo Iris nastopala na tekmovanjih najvišjega svetovnega ranga, med drugim na štirih tekmah WKF v Italiji, Španiji, UAE in Hrvaškem. Že v sredini septembra pa bo nastopila v Budimpešti na Madžarskem. Poleg tekmovanj v tujini pa ima na tekmovalnem koledarju tudi tekmovanja v Sloveniji. Iris želimo uspešno sezono.

• Karate klub Sokol

Občni zbor TSK Jub Dol pri Ljubljani

Nagrajeni tekmovalci v odraslih kategorijah

Po zaključku smučarske sezone so se člani kluba zbrali na tradicionalnem zaključku, ki je vedno združen z rednim občnim zborom in piknikom vseh aktivnih in podpornih članov kluba.

Letos se je to odvijalo na prostoru za piknike v Vinjah. Na občnem zboru je predsednik kluba po podanih poročilih vseh trenerjev, nadzornega odbora in disciplinske komisije nagradil najboljše tekmovalce na tekmovanjih za državno prvenstvo in po posameznih starostnih kategorijah. Nagrade so prejeli: Neža Glad, Bor Novak, Jaša Judež, Lučka Kremesec Avramovič, Tine Šporn, Ažbe Tičar, Ula Kuhar, Inja Sešek, Martin Močnik, Mark Costantini, Nika Ljubič, Tia Janežič, Mark Gavrič in Katja Marolt. Trenerji pa so tudi letos izbrali tekmovalca, ki je v vsej sezoni pokazal največ zavzetosti in imel najboljšo udeležbo na treningu. To je bil Jaša Judež, ki je prejel še posebno nagrado. Letos je imel občni zbor še posebej pomembno vlogo, saj so bile opravljene volitve predsednika in članov novega upravnega in nadzornega odbora ter disciplinske komisije. Za novo štiriletno obdobje je bil za predsednika znova izvoljen David Pavlič, ki je tudi predstavil nov upravni odbor kluba za naslednji dve sezoni. Po opravljenem uradnem delu se je druženje ob jedači, pijači in športnih dejavnostih nadaljevalo pozno v noč.

• Jože Klemenčič, TSK Jub Dol

VPIS v KARATE KLUB SOKOL ZA OTROKE OD 4.LETA NAPREJ

OŠ Janka Modra, Dol pri Ljubljani
BREZPLAČNI VPISI

Septembra in oktobra, štirje brezplačni treningi za začetnike.

Pridruži se zmagovalcem.

INFORMACIJE

064 169 150

FB STRAN karate klub sokol

karateklub.sokol@gmail.com

Dobrodelni konjeniki za malo Karolino

V Zavodu 16 podkvic z Ireno Setničar na čelu, ki je bila že idejni vodja za izpeljavo izredno uspešnih dobrodelnih konjenic za Anino zvezdico pred nekaj leti, so se julija letos odločili pomagati po svojih močeh tudi deklici Karolini, ki jo zaradi zahrbtnne boleznj pozna že vsa Slovenja.

Vta namen so pripravili večurni izlet na konjskem hrbtu, katerega trasa je bila primerna tako za manj izkušene jahače kot tudi vprege, da se je lahko z njimi del poti popeljala tudi Karolina. Člani Zavoda 16 podkvic so od njihove ustanovitve dobrodelno naravnani, ukvarjajo pa se pretežno s športno rekreativnim jahanjem ter izvajanjem hipoterapije za ljudi s posebnimi potrebami. Odkar obstajajo, so izobrazili že veliko jahačev, v poletnem času pa so organizirali tudi konjeniške taborje. Vsa leta ga vodi inštruktorica Irena Setničar, ki je bila tudi idejni vodja za pripravo tega dobrodelnega dogodka.

NEKAJ BESED O KAROLINI

To je štiriletna deklica, ki ima potrjeno diagnozo izredno redke, hude in napredujoče genetske boleznj Cockaynevega sindroma, pri kateri je življenjska doba omejena in prognoza zelo slaba, saj zdravila zanjo še ni. Telo

Karolina si je samo za fotografiranje z glave snela klobuček in sončna očala, saj jih mora zaradi sončnih žarkov nositi ves čas. Poleg je njen oče Borut.

se zaradi okvarjenega gena ne more obnovljati tako kot pri zdravi populaciji, kar povzroča pospešeno staranje, izgubo vida, postopno invalidnost, nizko rast ter na koncu prezgodnjo

smrt, v povprečju pri 12 letih starosti. Bolezen je bila odkrita in potrjena v zelo zgodnji fazi, zahvaljujoč slovenskim zdravnikom porodničnice in pediatrične klinike, ki imajo zadnjih ne-

Pogled z vprege, v ozadju Vače

Na razgledni točki s predstavniki Društva prijateljev konj Višnja Gora

Konjeniki so se ustavili na središnji točki Slovenije – na Geossu.

kaj let na voljo zmogljivo napravo za branje genoma. Njena starša, Borut in Sabina, kljub šoku, ki sta ga doživela ob dokazani diagnozi, nista obupala, temveč sta začela sama raziskovati, da bi več izvedela o bolezni ter možnostih zdravljenja. Tako sta stopila v stik s humanitarno organizacijo Zavod Viljema Julijana ter se prek njih povezala z mednarodnimi znanstvenimi organizacijami na Portugalskem in ZDA, kjer raziskujejo genske terapije, katerih osnovni namen je dostaviti v celico delujoči gen. Letos so se tako udeležili tudi srečanja v Veliki Britaniji, ki je gostil stroko in bolnike s to diagnosticirano boleznijo, kjer so se osebno spoznali z ameriškim delom ekipe, ki za Karolino in preostale bolnike po svetu razvijajo gensko terapijo. Pred kratkim pa je posvetil še en žarek upanja, saj je portugalska znanstvena ekipa z do zdaj že zbranimi sredstvi uspešno razvila dva konstrukta, ki sta v preliminarnih fazah pokazala obetavne rezultate in sta pripravljena za zdravljenje živalskih modelov - mišk s tem tipom bolezni. Ker gre za napredujočo bolezen, je za Karolino ključno, da terapijo prejme čim prej, še preden bolezen začne kazati najhujše simptome.

Dobrodelna konjenica za Karolino
Na konjenici, ki je potekala od zbirnega mesta na Ranču 16 podkvic v Sp. Hotiču prek naselij litijske občine in vse do središčne točke Geoss na Sp. Slivni, se je konjenikom pridružila tudi mala Karolina z očetom Borutom ter dedkom Rafkom in babico Metko, medtem ko je mamica Sabina ostala doma s Karolinino sestrico Tinkaro. Ko je na vpregi zvedavo pogledovala

skozi sončna očala, ki jih mora žal v sončnem vremenu vedno nositi, saj ji sončni žarki škodijo ter pospešujejo razvoj slepote kot del bolezni, se je dotaknila prav vsakega srca. To živo bitje je z eno ročico stiskalo svojo plišasto prijateljico ovčko, z drugo pa je želelo pobožati vsakega konja, kot bi hrepenela zaužiti vsak trenutek svojega življenja. Na postanku nad vasico Ržišče s čudovitim razgledom na reko Savo se je brez oklevanja povzpela tudi v sedlo kobilice s prikupnim imenom Nutella, po nekaj krogih pa sploh ni želela z nje. Videlo se je, kako neizmerno uživa, kar je potrdil tudi njen oče in pojasnil, da čuti neizmerno ljubezen in povezanost z vsemi živalmi, ne samo s konji (njen najljubši prijatelj je 7-letni Ari, mešanec med zlatim prinašalcem in švicarskim ovčarjem). Ker je za njeno zdravljenje pomembna krepitev mišic trupa in ohranjanje ravnotežja, je bil tudi on navdušen nad njeno sproščenostjo na konjskem hrbtu. Zatrnil je, da je bila to nepozabna izkušnja in da prav gotovo ne zadnja. Ko je postalo prevročje, saj so se tisti dan stopinje pozneje povzpele proti 30 stopinjam, so se njeni domači odločili, da je bilo za

njeno zdravje vseeno dovolj dogodivščin za tisti dan in so se na hitro poslovili, da ne bi bilo vsem preveč hudo. Konjeniki so v spremstvu dveh vpreg pot nadaljevali mimo Boltije in Vač do Geossa, po postanku pa naprej mimo Sela nad Jesenjami, skozi Jesenje nazaj do Hotiča, kjer jih je čakal okusen golaž. Izlet je potekal v vselem razpoloženju, saj so se vsi zavedali, da so tudi sami primaknili svoj mošnjiček, kar bi pripomoglo k temu, da bo mala Karolina še pravi čas deležna potrebne genske terapije, da bolezen ne bo več napredovala in bo tudi ona lahko zaživela otroštvo, kot si ga zasluži vsak otrok.

V imenu Zavoda 16 podkvic še enkrat zahvala vsem, ki so kakorkoli pripomogli k uresničitvi tega projekta, predvsem pa Gostinstvu Čož, Pekarni Rž, Agrolitu Litija, Migri Bitiče, Cvetličarni Gričar Dol, Dewesoftware Trbovlje, Predilnici Litija, podjetjema Pro-mat Litija in Poni Naklo ter Gostilni Juvan. Hvala tudi vsakemu posebej, ki je tisti dan prišel ali samo doniral v društvo Viljem Julijan. Za tiste, ki bi radi prispevali svoj delež, pa objavljamo podatke za donacijo, in sicer s pripisom za Karolino. •Irena Krnc

Povabilo k vpisu za vse ljubitelje zelišč

Turistično društvo Dolsko, zeliščarska sekcija, vabi k vpisu nove člane. Vsi ljubitelji cvetlic in zelišč ste vabljeni k sodelovanju in izobraževanju, ki bo potekalo jeseni. Prijave oddajte na elektronski naslov zeliščarji.tddolsko@gmail.com ali obcina@dol.si.

Pohvala

22. junija ob 1:30 ponoči je pri nas izbruhnil požar, in sicer v poslopju, ki je bilo namenjeno vzreji piščancev. Deset minut po tem, ko je bilo na 122 sporočeno, so bili domači in gasilci iz Dola že na kraju požara. S hitro intervencijo so preprečili, da se ogenj ni razširil še na hišo. Posebej bi se radi zahvalili za srčno požrtnovalnost Alešu Vrtariču. Hvala.

• Družina Zupančič

Vabilo

Dobrodošli na tradicionalnem žegnanju, ki bo v nedeljo, 27. avgusta, ob 16. uri pri kapelici Svete modrosti na Lazah.

• Društvo za razvoj socialnega kapitala, kulture in turizma Laze-Osoje

Šahovski kotiček

Vabljeni, da se preizkusite v vaših šahovskih sposobnostih. V vsaki številki se spoprijemamo s tremi šahovskimi problemi, ki so razvrščeni po težavnosti. Ob vsaki šahovski poziciji je na voljo tudi kratek opis problema. Rešitve ugank bodo objavljene v naslednji številki. Veliko uspeha pri reševanju!

Primer 1: beli na potezi; črni preda v 3. potezi

Primer 2: beli na potezi; mat v 4.

Primer 3: črni na potezi, beli preda v 2. potezi

Rešitve iz prejšnje številke:

Primer 1: 1. Tc6!! Kc6: 2. Db5:+!! Kb5: 3. La4+! Kc4 4. b3+ Kd3 5. Lb5+ Ke4 6. Tg4+ Kf5 7. Se3 #

Primer 2: 1. ... Da5:+ 2. Ta2 De1+! 3. Se1: c1D #

Primer 3: 1. ... Df1+ 2. Lg1 Df3+! 3. Lf3: Lf3: #

Damjan Zdolc, Šahovski klub Dol pri Ljubljani

20. kolesarski vzpon k baronu Juriju Vegi

Športno društvo Zagorica pri Dolskem bo 3. septembra pripravilo že 20. kolesarski vzpon k baronu Juriju Vegi. Dolžina proge je 4,7 km z višinsko razliko 310 m.

KATEGORIJE:

mladinci/mladinke do 18 let
moški/ženske od 19 do 40 let
moški/ženske nad 41 let

Prijavno in štartno mesto bo na avtobusni postaji v Kamnici. Startnina na dan dirke bo 12 evrov. Prijave bodo možne na dan dirke od 10.00 do 10.45, ob 11.00 pa bomo pognali pedale in ne bomo nehali do cilja, ki je malo pred Križevsko vasjo. Predprijave bomo sprejemali do 25. avgusta. Startnina je 10 evrov.

Otroško rekreativno dirko bomo izpeljali tudi letos. Vozili bodo lahko otroci, stari do 10 let, start pa bo ob 11.30 izpred gasilskega doma v Klopcah. Proga za otroke je dolga 1770 m in ima 70 m višinske razlike. Za otroke je obvezna uporaba čelade in spremstvo odrasle osebe. Za vse sodelujoče otroke bomo pripravili sladko presenečenje.

Da bi se izognili slabi volji, opozarjamo, da tekmovalce z električnimi kolesi ne bo dovoljeno! Vse, ki bi na ta dan radi kolesarili ravno po tej trasi, vljudno prosimo, da to storijo pred dirko ali po njej. Razglasitev rezultatov, nagrade za najboljše po kategorijah ter pogostitev za vse tekmovalce bo tradicionalno na Vegovi domačiji v Zagorici. Vabljeni na prijetno nedeljsko druženje.

Za več informacij pokličite 040/567-688 (Simon) in poglejte na www.sd-zagoricapridolskem.si.

• Sonja Povirk, ŠD Zagorica pri Dolskem

Nova lokacija Šole zdravja v Dolu

Prebivalci Dola pri Ljubljani in njene okolice imate na voljo brezplačno telovadbo, ki krepi zdravje in dobro počutje. V vaš kraj je namreč prišla vadba po metodi 1000 gibov, ki jo organizira društvo Šola zdravja. V 30 minutah boste lahko v sklopu stoječih vaj razgibali celotno telo – od dlani do stopal. Vsakodnevno s Šolo zdravja telovadi že več kot 4.500 članov, ki se srečujejo na več kot 250 lokacijah po Sloveniji. Številni udeleženci po vadbi čutijo precej pozitivnih sprememb. Vadeči poročajo o izboljšanju gibljivosti, boljšem ravnotežju, lažje tudi opravljajo preostale vsakodnevne aktivnosti. Nekateri tudi poročajo, da jim vsakodnevno gibanje zdravstvene težave (kot so bolečine v sklepih in mišicah, težave s krvnim tlakom, holesterolom in tudi prekomerno telesno težo) omili. Vadba v skupini pa jih obogati tudi zaradi druženja in novih poznanstev, kar pozitivno vpliva tudi na dobro psihično počutje. Vljudno vabljeni, da se jutranji telovadbi 1000 gibov pridružite s Šolo zdravja.

Nova lokacija: pod kozolcem na Levčevi domačiji.

Termin: vsak delovnik ob 8.00

Več informacij o metodi 1000 gibov in Šoli zdravja boste našli tudi na spletni strani: www.solazdravja.com

Pohvala

Sosed v Lazah ima lepo urejeno okolico hiše, redno kosi tudi večjo trato pred njo. Vsako pomlad pa pusti dobršen del trate, polne različnih cvetlic in travniških rožic, nepokošene, in to za pridne čebelice, metuljčke in vse preostale krilate žuželke. Pohvalno in za vzgled vsem nam v našem kraju.

•Jože Georg Rednak

Uradne ure institucij in organizacij v občini Dol pri Ljubljani

Občina Dol pri Ljubljani

www.dol.si
(01) 530 32 40
Uradne ure:
ponedeljek: 8.00–13.00
sreda: 8.00–13.00 in 15.00–17.00
petek: 8.00–12.00

Upravna enota Ljubljana

Krajevni urad Dol pri Ljubljani
Krajevni urad je v času poletnih počitnic
zaprt in sicer do 29. 9. 2023.
Vse zadeve lahko urejate na Upravni
enoti Ljubljana, Tobačna ulica 5.

Pošta Dol

030 718 542 ponedeljek–petek:
8.00–18.00, sobota: zaprto

Ordinacija splošne medicine, Valerija Rus, dr. med.

(01) 56 47 156
ponedeljek, sreda: 13.00–20.00
torek, četrtek: 7.00–14.30
petek: 7.00–13.00
Telefon je odprt ves delovni čas,
razen zadnje uro.
valerija.rus@siol.net

Družinska medicina dr. Anja Černe

www.medicina-cerne.si
068 696 622
ponedeljek,
sreda, četrtek: 7.30–13.30
torek: 13.30–20.30
petek: 7.30–13.00
Hišni obiski in administracija ob
ponedeljkih 16.00–18.00
oz. po dogovoru.
info@medicina-cerne.si

Patronažna služba

Aneta Rihtar, dipl. med. sestra
031 376 282
Martina Kumer, dipl. med. sestra
031 652 196

Zobozdravstvena ambulanta Vesna Fužir Urbančič

(01) 56 39 715
ponedeljek, torek: 13.00–19.00
sreda–petek: 7.00–13.00

Zobozdravstvena ambulanta Špela Potočnik

(01) 56 38 023
ponedeljek: 12.00–19.30
sreda: 12.00–19.00
torek, četrtek, petek: 7.00–13.00

Pomoč na domu, Zavod Taurus

070 674 102 (6.00 – 20.00)
Kontaktna oseba: Maja Tratar

Lekarna Pogačnik

(01) 563 83 08
ponedeljek–petek: 7.30–19.30
sobota: 7.30–12.30

Osnovna šola Janka Modra

www.os-jmdpl.splet.arnes.si
(01) 564 70 67
Oddelek v župnišču: 030 641 005

Podružnična šola Dolsko

(01) 564 71 47

Podružnična šola Senožeti

(01) 564 02 35

Vrtec pri OŠ Janka Modra

www.vrtec-osjmdol.si
(01) 56 44 824
Vrtec Dol: 030 641 006
Oddelek v župnišču: 030 641 005
Oddelek v gasilskem domu:
040 886 628

Vrtec Dolsko

(01) 56 47 036

Vrtec Senožeti

(01) 56 40 235

Župnija sv. Marjete Dol pri Ljubljani

www.zupnija-dol.rkc.si
(01) 563 90 96

Župnija sv. Helene Dolsko

www.zupnija-dolsko.rkc.si
(01) 564 72 58

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

Kmetijsko gozdarski zavod Ljubljana
Uradne ure: Ponedeljek in sreda:
8.00–10.00 in po dogovoru

Oddelek za kmetijsko svetovanje

Izpostava Tomačevo
Barbara Jugovic Tel: 01 561 26 70
Izpostava Dobrunje
Andreja Jenko Tel: 01 542 97 72

Kmetijska zadruga

(01) 563 93 50
ponedeljek–petek: 8.00–16.00
sobota: 7.00–12.00

LAS Srce Slovenije

www.las-srceslovenije.si
(01) 89 62 713

Društvo upokojencev

Dol - Beričevo
Miro Kraupner
031 878 936

Društvo upokojencev Dolsko

Ivanka Vrtarič
041 742 647

Občinski štab civilne zaščite

Poveljnik Luka Škarja
040 454 596

Vzdrževanje

lokalnih vodovodov

Klopce–Vrh–Zagorica,
Podgora, Vinje–Žabja vas,
Križevska vas in Korant
Aleš Lavrič s. p. 041 365 558

Zavetišče za pse in mačke,

Meli center Repče

031 331 336 (dežurni oskrbnik za
obvestila o najdenih živalih)

Javna razsvetljava

Napake na delovanju omrežja javne
razsvetljave sporočite na:

(01) 58 63 600

080 7277; info@jr-lj.si

Okvare lahko javite tudi na občinsko
upravo občine Dol pri Ljubljani na
tel. št. (01) 530 32 40 ali
e-naslov obcina@dol.si.

Vzdrževanje cest

Nepravilnosti javite občinski upravi
na telefonsko številko
(01) 530 32 40
ali e-pošto obcina@dol.si.

Rdeči križ

(01) 62 07 293

kletni prostori Občine Dol pri Ljubljani
vsak prvi torek v mesecu:
15.00–17.00

Karitas

(01) 56 39 096

Prostofer

Zavod Zlata mreža 080 10 10
vsak delovnik: 8.00–16.00

Gasilska zveza Dol-Dolsko

041 683 962
Gregor Pirc, predsednik

Nepravilno parkiranje

Občani so opazili več primerov nepravilnega parkiranja, zadnja primera sta iz Vidma in Dolskega.

Poskrbite, da so vaši jekleni konjički primerno parkirani in ne ovirajo drugih udeležencev v cestnem prometu.

Tiho, tiho čas beži,
Veter solze briše mi,
Še sem tu, a tebe ni.
(T. Žagar)

ZAHVALA

V 78. letu starosti nas je za vedno zapustil Franc Jagodic iz Podgore. Iskreno se zahvaljujemo osebju UKC Ljubljana, vsem sosedom, sorodnikom in prijateljem za podarjeno cvetje, sveče, maše in izrečene tople besede, ko smo jih najbolj potrebovali. Hvala gospodu župniku Grebencu in gospodu župniku, sosedu Janezu Šimuncu za lep pogrebni obred. Hvala tudi veteranom in gasilcem PGD Dol pri Ljubljani in pevcem za spremstvo pri zadnjem slovesu. Hvala vsem, ki boste našega ata ohranili v lepem spominu.

Vsi njegovi

Vsi bomo enkrat zaspali,
v miru počivali vsi,
delo za vselej končali,
v hišo očetovo šli.

ZAHVALA

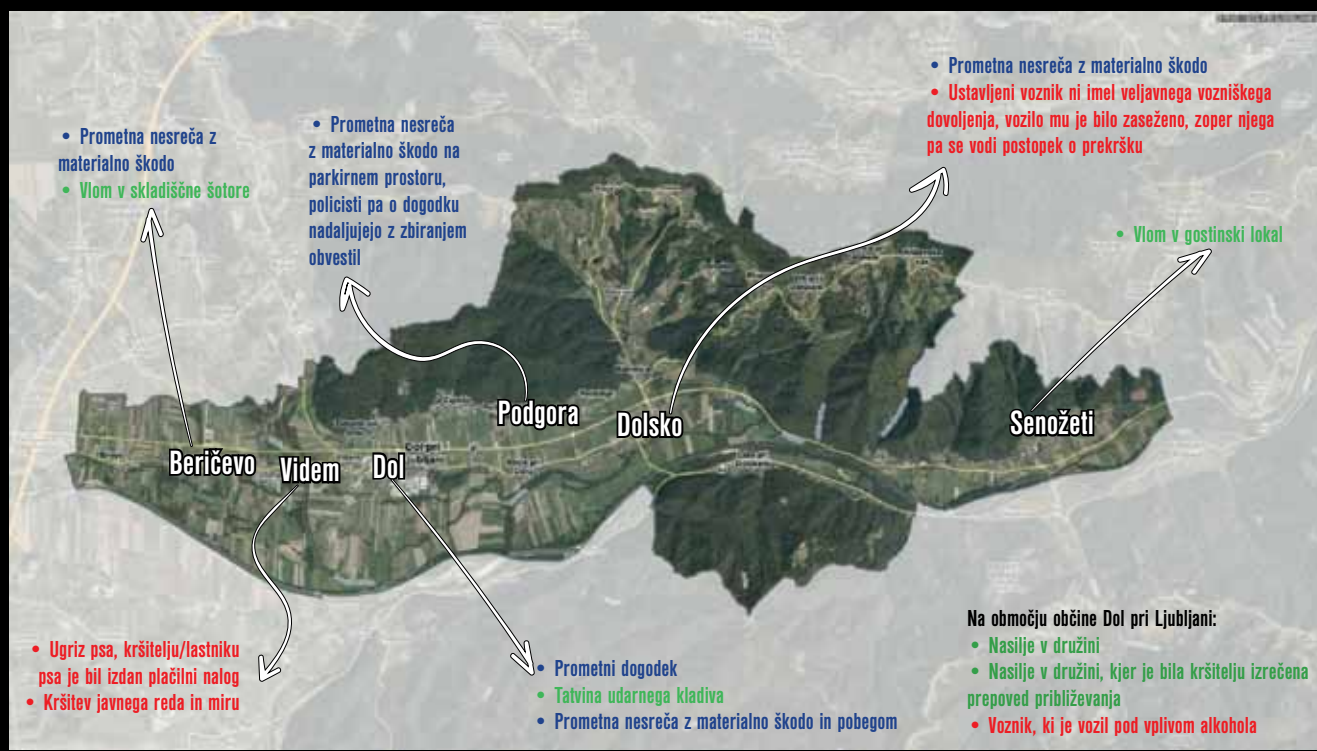
V 91. letu je za vedno zaspala Marija Prašnikar, po domače Povirkova Minka iz Zagorice nad Dolskim 3. Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, sodelavcem in znancem, ki ste nam izrekli iskreno sožalje, za našo mamo darovali sveto mašo, cvetje, sveče in dar za cerkev. Zahvaljujemo se tudi DSO Grosuplje, dr. Rusovi in gospodu župniku Primožu Megliču za pogrebni obred ter vsem, ki našo mamo ohranjate v lepem spominu.

Vsi njeni

Črna kronika

za obdobje od 26. junija do 10. avgusta 2023

● Kriminaliteta ● Prometne nesreče ● Ostalo

Dobrodelni dogodek na Levčevi domačiji za Karolino

15. septembra od 16. do 21. ure
na Levčevi Domačiji, Dol 18

Občinski svetniki občine Dol pri Ljubljani z županom in podžupanjo organizirajo dobrodelno srečanje, podprto z glasbenim programom, kulinariko in animacijo za otroke in odrasle.

Sredstva, zbrana na dogodku, bodo v celoti namenjena deklici Karolini, ki prihaja iz naše občine, zanjo pa poteka vseslovenska zbiralna akcija za razvoj genskega zdravljenja. Parkiranje bo zagotovljeno na parkirišču tovarne Jub in na drugih organiziranih parkiriščih v bližini prireditve. Lepo vabljeni, da se dogodka udeležite v čim večjem številu!

Če bo deževalo, bo dogodek prestavljen.

Pozdrav jeseni 2023

Občina Dol pri Ljubljani vabi na tradicionalni jesenski sejem Pozdrav jeseni 2023 v deželi Jurija Vege. Dobimo se v soboto, 23. septembra, od 13. ure dalje za Osnovno šolo Janka Modra.

Vabljeni vsi zainteresirani ponudniki, da se čim prej prijavite za stojnico in tudi za predstavitev naših društev na elektronski naslov obcina@dol.si.

Poskrbljeno bo za bogato ponudbo na stojnicah in glasbene goste.

Lepo vabljeni!